

Baisc imleabhar ón bPríomhbhailiúchán Lámhscríbhinní foilsithe

Tá 25 imleabhar nua as an bPríomhbhailiúchán Lámhscríbhinní digitithe, innéacsaithe agus ar fáil ar dúchas.ie anois. Baineann an t-ábhar leis na 1930idí.

Tá **trí dhialann** sa bhaisc seo: Nioclás Breathnach, Co. Phort Láirge; Tadhg Ó Murchadha, Uíbh Ráthach, Co. Chiarraí agus Eoghan Ó Súilleabháin, Béarra, Co. Chorcaí. Bhí sé de dhuilgias ar bhailitheoirí lánaimseartha dialann a choinneáil chun eolas comhthéacsúil faoi na seisiúin taifeadta, na faisnéiseoirí agus faoin obair i gcoitinne a bhreacadh. Is cuid den Phríomhbhailiúchán iad na dialanna seo agus tá léargas luachmhar iontu ar shaol a linne. Tá clibeáil déanta ar scéalaithe agus ar dhaoine eile atá luaite sna dialanna.

In Aibreán 1934, scaipeadh **ceistneoir ar mhúinteoirí na scoileanna náisiúnta** agus iarradh orthu eolas a bhailiú faoi thobreacha beannaithe i gceantar a scoile. Lónadh trí imleabhar d'fhreagraí as gach cúige agus tá siad á gcur ar fáil anois. Tá innéacsú déanta ar shuíomh na dtoibreacha agus iad nasctha le logainm.ie.

I measc na n-imleabhar eile, tá ábhar nua as na contaetha seo a leanas: Ceatharlach, Chiarraí, Corcaigh, Dún na nGall, Gaillimh, Loch Garman, An Mhí, Maigh Eo, Port Láirge, Sligeach agus Tiobraid Árann.

Seo thíos liosta de na himleabhair, de na bailitheoirí agus de na háiteanna.

- 0294 [Nioclás Breathnach](#), dialann, Co. Phort Láirge
- 0384 [Tadhg Ó Murchadha](#), dialann, Uíbh Ráthach, Co. Chiarraí
- 0396 Eoghan Ó Súilleabháin, dialann, Béarra, Co. Chorcaí
- 0406 Tomás Ó Ciardha agus John Butler, Co. Loch Garman, Co. Port Láirge agus Co. Chorcaí
- 0407 Peadar Mac Domhnaill, Co. Cheatharlach agus Co. Thiobraid Árann agus Liam S. Ó hIcidhe, Co. Chiarraí agus Co. Chorcaí
- 0412 Micheál Mac Aodha, Banú, Co. Loch Garman; Conchubhar Ó Ruairc, Cill Mochomóg, Co. Chorcaí agus Diarmaid Ó hUalaigh, Cill Macaibí, Co. Chorcaí
- 0419 Brian McKeivitt, Cill Charthaigh, Co. Dhún na nGall
- 0436 Eibhlín Ní Sheághdha, Cill Maoilchéadair, Co. Chiarraí agus Liam S. Ó hIcidhe, Co. Chiarraí agus Co. Chorcaí
- 0438 [Aodh Ó Duibheannaigh](#), Rann na Feirste, Co. Dhún na nGall
- 0439 [Aodh Ó Domhnaill](#), Rann na Feirste agus Inis Caoil, Co. Dhún na nGall agus Gaeltacht na Mí
- 0440 Proinsias Mac Grianna, Cionn Caslach agus an Clochán Liath, Co. Dhún na nGall
- 0441 Bailitheoirí éagsúla, Co. na Gaillimhe agus Co. Mhaigh Eo
- 0442 Eibhlín Standún, Ros Muc, Co. na Gaillimhe
- 0443 Bailitheoirí éagsúla, Co. na Gaillimhe
- 0444 Bailitheoirí éagsúla, Co. Dhún na nGall, Co. na Gaillimhe agus Co. Shligigh
- 0447 [Liam Mac Coisdeala](#), an Cheathrú Rua agus Carna, Co. na Gaillimhe
- 0450 Brian Mac Lochlainn, Co. na Gaillimhe agus Co. Mhaigh Eo
- 0451 Brian Mac Lochlainn, Co. na Gaillimhe agus Co. Mhaigh Eo
- 0453 [Tadhg Ó Murchadha](#), Uíbh Ráthach, Co. Chiarraí
- 0466 Ceistneoir ar thobreacha beannaithe, Cúige Mumhan
- 0467 Ceistneoir ar thobreacha beannaithe, Cúige Uladh agus Cúige Connacht
- 0468 Ceistneoir ar thobreacha beannaithe, Cúige Laighean
- 0475 [Seosamh Ó Dálaigh](#), Márthain agus Brosnach, Co. Chiarraí
- 0477 [Aodh Ó Duibheannaigh](#), Rann na Feirste, Co. Dhún na nGall
- 0480 Eibhlín Ní Sheághdha, Cill Maoilchéadair, Co. Chiarraí

Is féidir teacht ar an ábhar seo uile ag www.duchas.ie/ga/cbe.

Nóta don eagarthóir:

Is é [An Príomhbhailiúchán Lámhscríbhinní](#) an bailiúchán is déanaí atá á dhigitiú ag foireann dúchas.ie, agus ábhar as á fhoilsiú go ráithiúil. Is éard atá sa bhailiúchán seo 2,400 imleabhar ceangailte d'ábhar a bailíodh ó 1932 i leith. Bhailigh bailitheoirí lánaimseartha agus páirtaimseartha formhór an ábhair faoi scáth Choimisiún Béaloideasa Éireann (1935–1971). I nGaeilge atá timpeall dhá thrian den ábhar a chuimsíonn gach gné de thraidisiún béil na hÉireann.

Is toradh é dúchas.ie ar chomhpháirtíocht a cuireadh ar bun in 2012 idir Cnuasach Bhéaloideas Éireann in UCD, Leabharlann Dhigiteach UCD, agus Gaois, Fiontar & Scoil na Gaeilge, DCU. Tá sé mar aidhm ag an tionscadal bailiúcháin uile Chnuasach Bhéaloideas Éireann a dhigitiú agus a chur ar fáil don phobal ar líne. Tá an tionscadal á chómhaoiniú ag An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán le tacaíocht ón gCrannchur Náisiúnta, agus ag an gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath le cabhair airgeadais ó Fhondúireacht Bhéaloideas Éireann.

Teagmháil: eolas@duchas.ie